

(Ne)autentičnost naviještanja evanđelja

ZVONKO PAŽIN

Svaki navjestitelj evanđelja, učitelj vjere, crkveni poglavar; svaki odgojitelj i, konačno, svaki roditelj u određenom trenutku može pasti u krizu. Govori i naviješta ono što sam u životu baš i ne provodi. U tomu smislu kao da nas prekorava Mažuranićev stih: »Dobar pastijer, jer što kaže inom i sam svojijem potvrđuje činom.« Tko je taj »dobri pastijer« među nama? U kojoj mjeri naučitelj i navjestitelj treba biti autentičan, odnosno u kojoj je to mjeri uopće moguće? Ipak, najčešći prigovor koji oni »iz svijeta« upućuju navjestiteljima, ali i ostalim vjernicima, jest da jedno govore, a drugo čine. Životom utjelovljivati evanđelje – kojeg li izazova! Pritom kroz romantične naočale gledamo apostole i prvu Crkvu: oni su i život svoj polagali za Krista! Međutim, ispod tih idealiziranih izvješća biblijski znalci vide i drugu stranu medalje. Tako je, primjerice, Pavao s pravom ukorio Petra da se prijetvorno ponašao kada se pred judeokršćanima uzdržavao od »nečistih« jela, iako se u društvu kršćana iz poganstva toga nije držao. Konačno, i sâm Pavao priznaje da nije dostojan apostolske službe, štoviše, veli da je veliki grješnik: »Ne činim dobro koje bih htio, nego zlo koje ne bih htio – to činim.« (Rim 7,19)

Što reći? Ako naviještamo ono što sami tek djelomično ostvarujemo, tražimo li od ljudi ono što je u današnjem vremenu nemoguće i neostvarivo? Nadalje, ako inzistiramo na vrjednotama koje baš i ne sjaje u našem životu, ne obezvrjeđujemo li i ne činimo li smiješnima te iste vrjednote? Konačno, gledajući svoju vlastitu nedosljednost, nismo li u opasnosti da i sami prestanemo vjerovati u ostvarivost onoga što naviještamo, do te mjere da postanemo »najamnici kojima nije do ovaca«? Tako svakomu od nas ponekad dođe da duboko s Pavlom uzdahne: »Jadan li sam ja čovjek! Tko će me istrgnuti iz ovoga tijela smrtonosnoga?«

Čini se da Homiletski direktorij (čije hrvatsko izdanje uskoro očekujemo) daje dobro usmjerenje:

»Propovjednik treba govoriti na takav način da njegovi slušatelji mogu osjetiti njegovu vjeru u Božju moć. On zasigurno ne smije sniziti standarde svoje poruke na razinu svojega osobnog svjedočenja zbog straha da ne bude optužen kako ne provodi u djelo ono što propovijeda. Budući da ne propovijeda samoga sebe, nego Krista, on može, bez licemjerja, istaknuti vrhunce svetosti kojima, kao i svaki drugi pojedinac, i on teži na svojem putu vjere.« (br. 7)

Takav je upravo stav Crkva oduvijek imala. Mi ne naviještamo sebe, nego Krista raspetoga i uskrsloga po kojemu se spašavamo. Naš osobni život nije mjera evanđelja, nego bi evanđelje trebalo biti mjera našem životu. Mi smo tek služitelji riječi i slavitelji otajstava, a Bog je onaj koji silom Duha Svetoga daje da Kristovo otajstvo bude djelatno među nama. U tom smislu piše Pavao nekim Korinćanima koji su se počeli smatrati učenicima Petrovim, Apolonovim ili Pavlovim: »Ta što je Apolon? Što je Pavao? Poslužitelji po kojima povjеровaste – kako već komu Gospodin daje. Ja zasadih, Apolon zali, ali Bog daje rasti. Tako niti je što onaj tko sadi niti onaj tko zalijeva, nego Bog koji daje rasti.« (1 Kor 3,5-7)

Rekao bih da je, između ostaloga, upravo u tomu ljepota evanđelja: nama malenima i nedostojnima dano je u ruke to »blago u glinenim posudama« da ga pronosimo i proslavljujemo. I to – Božjom silom! – i činimo! Konačno, veli Pavao, »lude svijeta izabra Bog da posrami mudre, i slabe svijeta izabra Bog da posrami jake« (1 Kor 1, 27). Naš zadatak ostaje nepromijenjen: vjerno, radosno i bez tjeskobe naviještati cjelovitu Kristovu poruku, ne zanemarujući pritom svoj vlastiti napredak.